

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE
Glasi Slovencev v Argentini

Leto LXXX | 18. maja 2021 - Buenos Aires, Argentina | Št. 4

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

60+1. OBLETNICA SLOVENSKEGA DOMA V CARAPACHAJU | »Skupaj iz roda v rod«

Kljub pandemiji in ukrepom iz strani vlade smo se odločili, da bomo obeležili našo obletnico, pa četudi »virtualno«. V nedeljo, 2. maja, popoldne smo po YouTube predstavili 40 minutni program pod geslom »Skupaj iz roda v rod«. Začeli smo z dviganjem zastav: argentinsko (Martin Jeretina) in slovensko (Damijan Ahlin) ob petju himen. Sledili so pozdravi in čestitke ob jubileju iz strani veleposlanika Republike Slovenije v Argentini, g. Alaina Briana Berganta in predsednika Zedinjene Slovenije, inž. Jureta Komarja. Ga. Marjeta Senovršnik, novo izvoljena predsednica doma, se je v nagovoru spomnila ter se zahvalila vsem, ki so pripomogli, da je dom sploh začel, zrasel in se razvijal. Celoten program je bil prepleten s slikami in nežno glasbo.

Najprej smo pokazali nekaj slik od začetkov doma z mislijo mons. Antona Oreharja, ki jo je izrekel ob priliki obletnice doma leta 1985: »Iz nič ste naredili ta dom, saj tudi sami niste imeli ničesar. Proste ure, sebi tako potrebnega počitka, ste vložili v ta dom. Skromni zaslužek, tako potreben za prehrano, ste odtrgali in vložili v delo pri domu, vse iz ljubezni do vaših otrok in ljubezni do vere in naroda. Ohranite ga v korist vam, vašim otrokom in potomcem do skrajnih mej časa«. Sledile so slike osnovne šole Josipa Jurčiča. Šola je začela s poukom leta 1958 in je delovala do 2016. Skozi šolske klopi je šlo čez 260 otrok, poučevalo je 50 učiteljev, 6 voditeljev in 6 katehetov. Danes so v prostorih doma tečajji slovenščine

pod vodstvom ge. Ani Klemen Boltežar. Dom je bil in je še vedno prijetno zbirališče tudi za mladino, kjer so bile razne kulturne, športne in družabne prireditve. Slike so nam pričala kaj se je vsega dogajalo.

V zvezi z glasbo smo pa povedali, da je nekaj časa delovala moška pevka skupina, ko jo je vodil g. Vinko Klemenčič. 2. maja 1971, točno 50 let nazaj je ob priliki obletnice doma g. Aleksander Pirc pripravil skupino deklet in fantov, da so zapeli nekaj veselih pesmi. Zbralo se je 25 mladih glasov in tako je začel mladinski pevski zbor »Mladina«. Nekaj časa ga je tudi vodila gdč. Terezka Prijatelj. Sredi osemdesetih let je bil prisoten komorni pevski zbor »Plamen«, pod vodstvom g. Omarja Brandana. V zadnjih letih je pa deloval mešani pevski zbor, ki ga je vodil prof. Andrej Jan.

Veliko življenja v dom so prinesle igre in gledališke predstave. Leta 1956 so ustanovili »Carapachajski oder«, kot dramski odsek slovenskega doma. Danes ga vodi g. Jože Jan. Med prelivom slik so se pojavile tudi besede izpod peresa g. Franceta Papeža »Biti zdoma«, saj je tudi on zahajal v naša carapachajski dom.

Tudi folklorna skupina Maribor je bila prisotna. V nekaj slikah smo pokazali, kako so v 25 letih napredovali, se predstavili dvakrat v Sloveniji in na Madžarskem ter po raznih krajih Argentine in Urugvaja. Skupino že od vsega začetka vodi ga. Ani Senovršnik. Vsako nedeljo dopoldan se v domu daruje sv. maša in vsak prvi četrtek v mesecu je sv. ura. Za to

skrbita dr. Jure Rode in č.g. Franci Cukjati. Poleg verskega življenja, smo imeli v vseh teh letih veliko obiskov iz Slovenije in drugih držav. Slišali smo tudi pesem, ki jo je leta 1974 napisal Zorko Simčič v zvezi s študijskimi tečajji, ki jih je vodil dr. Milan Komar.

Dobili smo kar nekaj pozdravov. Zbrali smo dva, ki smo ju javno predstavili: Tomaža Kunstlja, veleposlanika Republike Slovenije v Italiji, ki je dolga leta z družino zahajal k nam in bil član doma ter glasbenika Saša Avsenika (vnuka znanega Slavka), ki je tudi pozdravil, čestital in obljubil, da bo drugo leto prišel k nam s svojim ansambлом, saj letos ni bilo možnosti, da bi se obisk izvedel zaradi pandemije.

Sedanji odbor doma je sklenil, da se bo oddalo priznanja članom, ki so s svojim neutrudnim delom veliko prispevali, pravzaprav že od vsega začetka. Tokrat smo se odločili za tri osebe: ga. Helena Klemenčič Gričar, g. Janez Žnidar in g. Franci Žnidar. To je bilo v zahvalo za vse podarjene ure, za trud, delo in zgled. Ker je dom zaprt za vse dejavnosti, so se predsednica Marjeta Senovršnik, ter oba podpredsednika Martin Jeretina in Damijan Ahlin zmenili, da gredo k njimi domov, da jim osebno oddajo priznanja. Bili so zelo veseli in presenečeni obenem. Tudi šopek rož so dobili. Vemo, da je še veliko zaslužnih članov doma na seznamu. Želimo, da bi se ta običaj obdržal v naslednjih letih, da bi lahko vsakega izmed njih počastili, kot se spodobi.

Ob priliki obletnice smo se tudi zahvalili

Urado Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu za vsestransko podporo in sofinanciranje naših projektov. Pred zaključkom smo pa še pokazali verze pesmi »Carapachajske stezice« nalašč napisane za naš dom.

Vsi člani, ki sestavljamo carapachajski dom mu pripadamo z dušo in telesom. To nam daje pravice, a tudi zahteva dolžnosti ter nalaga skrb in odgovornosti pri sodelovanju. Sedanji odbor smatra, da je v domu še veliko dela in ima tudi načrte za bodočnost.

Ohranjanje slovenskega jezika je vrednota, ki se je splača obdržati; je dobrina, ki je ne smemo zavreči. To skušamo pri nas, v Carapachaju, vsak na svoj način in po svojih močeh. In to bi moral storiti vsak človek, ki se zaveda slovenskih korenin, da mu ne bi bilo vseeno kar se dogaja v Sloveniji, da bi ji po svojih močeh pomagal, ne pa samo od nje zahteval pomoč in podporo ... Da bi sam sebi in tudi drugim izrekel: S ponosom reči smem: Slovenec sem!

Če ste zamudili naše praznovanje in si ga želite ogledati vas vabim, da se pridružite preko sledeče povezave:

Youtube

Bog nam pomagaj, da bi lahko praznovali še veliko obletnic ter seveda, uresničili načrte v prid naše carapachajske družine ...

Marjana Pirc Ahlin
Slovenski dom Carapachay

Pogovor s Carapachajskima predsednikoma

Ob praznovanju 61. obletnice Slovenskega doma Carapachay smo izkoristili priliko, da smo se na kratko srečali z novo predsednico doma, Marjeto Senovršnik in s Francijem Žnidarjem, večkratnem in dolgoletnem predsednikom doma, ki se zdaj od nas poslavlja in seli v Slovenijo.

→ Franci, bil si mnogo let predsednik slovenskega doma Carapachay, sedaj si to vodilno mesto prepustil novim močem. Katere tri nasvete bi dal novemu odboru, da bo uspešno vodil dom?

Ja res, kar nekaj novih moči je pristopilo k odboru doma, kar mi je v veselje. Nasvet, ki bi jim hotel dati je skrčen v naslednjih stavkih:

Naj delajo s srcem in z dobro voljo. Delo v skupini obogati in osrečuje samega sebe, ker je v korist celotne skupnosti. Pri tem je važno biti pripravljen poslušati druge in z umirjeno besedo doseči, da tudi drugi poslušajo tebe. Pred odgovori vsaj malo premisliti kaj in kako bo povedano. Najboljši uspehi se pokažejo če se ravna po zdravi pameti, tukaj temu pravijo »sentido común«. Ne pozabiti iz kakšnih vzrokov in v kateri namen je bil ustanovljen dom. V tem mora biti zmeraj prisotna verska in narodna zavest, ki se prilagaja sedanjemu času in novim izzivom.

→ Ne zapuščaš pa samo predsedstva doma, zapuščaš tudi Argentino in se seliš v Slovenijo. Kako si prišel do te odločitve? Je bila odločitev lahka?

Bila je že dolgo časa romantična želja, da bi

se nekdaj preselili v Slovenijo, našo očetnjo. Prvi skok pred 10 leti, bi rekel zelo korajžen, je bil od hčerke Alenke. Potem sta se vsak iz svojih razlogov preselila sinova Sandi in Andrej. Sedaj, ko imava po Alenki že tri vnuke, in tukaj nimava družinskih ne delavnih odgovornosti, je samoumevno, če so dane možnosti, da se preseliva v Slovenijo.

→ V tem globaliziranem svetu so razdalje postale zelo relativne, pandemija nas je v zadnjem letu in pol še dodatno naučila, da smo lahko povezani tudi s klikom na računalniku. Zato upamo, da boš tudi v bodoče ostal v stiku z našo skupnostjo, in da boš morda celo kdaj lahko od tam prispeval k življenju naše skupnosti...

Seveda bom ostal v stiku. Vse kar danes zapušča tukaj, to nama kar lahko ohraniti blizu. S sedanjimi mediji komuniciranja smo bili prav tako povezan s sorodniki in prijatelji v Sloveniji kot z najbližjim odbornikom v Carapachayu. Seveda, po pandemiji, mi bo pa manjkal objem in rokovanje.....in trobentanje na odru.

→ Marjeta, najprej ti čestitamo ob izvolitvi za prvo žensko predsednico v Carapachayu!

Hvala za čestitke. Čeprav moram povedati, da nisem prva predsednica. Pred leti je že Marijana Korošec uspešno vodila dom. Jaz sem torej druga na vrsti.

→ Čeprav si bila že prej večkrat članica odbora doma, je to tvoje prvo vodilno mesto. Kaj te je pripravilo do tega, da si sprejela odgovornost predsedništva?

Vse je bilo zelo na hitro, skoraj v treh tednih.

Končana sveta maša, Franci Žnidar obvesti da bo za Dom velik problem, če ne uspemo postaviti novega odbora. Srce se mi je ustavilo! Ko sem videla, da ni bilo nobenega junaka, sem vedela da je treba korak naprej. Spomnila sem se na svojega očeta, bivšega predsednika, in se brez obotavljanja ponudila za vodenje našega doma, s temeljnim predlogom, da nadaljujemo pot naših prednikov s skupnimi močmi. Čutila sem, da moram nekaj storiti za dom. Mislim, da veliko lahko prispevam, če skupaj držimo z dobrimi ljudmi.

→ Carapachay je danes najmanjši slovenski dom v Buenos Airesu. Kateri so po tvojem mnenju največji izzivi za bodočnost?

Mislim, da bo potrebno narediti črto in začeti znova. Ohraniti vse, kar je bilo dobro storjenega do sedaj, popraviti morebitne napake in vabiti k složitosti in enotnosti. Skušali bomo pridobiti vse člane naše carapachajske družine, bivše in nove, zlasti mladino bo treba navdušiti za sodelovanje, saj vsi vemo, da predstavlja bodočnost vsakega doma. Na kratko, treba bo vztrajati s trdnim delom, če hočemo, da dom ponovno zaživi.

→ Kako se pa v Carapachayu soočate s pandemijo in ukrepi proti njej? Skušate ohranjevati stike med člani v teh časih, ko mora biti dom zaprt? Kakšne bodo posledice pandemije in kako načrtuje odbor te posledice nevtralizirati?

Ni bila lahka odločitev. Čeprav so bili ukrepi bili določeni iz strani vlade in občine smo tudi sami odločili, da je nujno skrbeti za zdravje vseh naših članov. V kratkem času smo doživeli kar nekaj slučajev COVIDa, najsi bo pri igralski skupini, v odboru ali v skupini Maribor in nismo hoteli, da

se še kdo okuži. Stike s člani obdržimo tako, da jim informacije o tem, kar se dogaja, redno pošiljamo po elektronski pošti in Facebooku (najprej smo jim povedali, da imamo nov odbor, obvestili smo o velikonočnih obredih, misijonski nabirki, povezavi za ogled obletnice, za ogled svetih maš, itd.). Katere bodo posledice pandemije pa še ne vemo, bo treba počakati, da bo vse to mimo. Sem pa prepričana, da bomo z združenimi močmi korajžno prijeli za delo.

→ V videoposnetku, ki ste ga lepo pripravili ob 61. obletnici ste pokazali bogato zgodovino doma. Poznanje preteklosti je nedvomno potrebna podlaga za realističen pogled v bodočnost. Zato nas zanima, kateri bodo stebri življenja carapachajskega doma v prihodnjih letih? Kot sem že prej omenila imamo precej načrtov, ki jih mislimo izpeljati z novim odborom. Temeljili bodo v duhu združenja in pridobitvi tesnih medsebojnih odnosih z željo, da bi bili ponovno kot prava družina v pravem domu. Seveda pa bo potrebno sodelovanje vseh članov doma: starejših, mlajših, folkloristov, igralcev, pevcev, itd. A to je zaenkrat še skrivnost. Vsega pa itak ne smemo povedati, kajne?

Za konec se moramo še opravičiti carapachajskemu domu oz. bivši predsednici Marijani Korošec za pomoto. Obema predsednicama, sedanji in nekdanji, iz srca čestitamo za pogum in dobro voljo!

Franciju, ki je skozi štiri leta nosil tudi odgovornost predsedništva krovnega društva Zedinjena Slovenija, pa želimo srečno pot »domov«! Prav lepa hvala obema za prijazen pogovor.

Vprašanja pripravila Mariana Poznič

NAGRADNI NATEČAJ | *Kaj mi pomeni Slovenija?*

Bliža se 30-letnica osamosvojitve Republike Slovenije. Je možno to obletnico praznovati lepše kot s tem, da pokažemo kaj nam pomeni Slovenija z lepo slovensko besedo ali risbo, sliko, fotografijo ali ročnim delom?

Nagradni natečaj je že v teku!

Natečaj smo si zamislili kot praznik, pri katerem lahko sodeluje vsak Slovenec, in zato smo se odločili, da ne bomo postavljali večjih omejitev kreativnem ustvarjanju, predvsem na področju slovenske besede, ker nam je jasno, da je težavnejše kot likovno ustvarjanje.

Poudarek bo torej v sporočilnosti prispevka pri opisu čustev do Slovenije.

Tukaj vam pošiljamo kategorije, nagrade in pravila. Lepo vas vabimo k sodelovanju! Navdušite tudi sorodnike in prijatelje!

Lepo vas pozdravljamo in vam želimo vse dobro!

Uredniki

OB 30-LETNICI OSAMOSVOJITVE REPUBLIKE SLOVENIJE

“KAJ MI POMENI SLOVENIJA?”

Častna pokroviteljica: Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Helena Jaklitsch

ORGANIZATOR:

Organizator natečaja je društvo Zedinjena Slovenija, R.L. Falcón 4158 – Buenos Aires.

PRAVILA SODELOVANJA:

Sodelujejo lahko otroci, mladci/mladenke, mladina in odrasli slovenske skupnosti v Argentini. Na natečaju ne smejo sodelovati člani žirije in njihovi družinski člani (starši, soprog, bratje, otroci) ter organizatorji natečaja.

• Predmet natečaja:

A. risbe / slike / fotografije / ročna dela
B. slovenska beseda (poezija / kratka proza - ne daljša od 5 strani)

• Starostne kategorije:

1. otroci osnovnih šol
2. mladci/mladenke in dijaki SSTRMB
3. mladina (18 do 30 let)
4. odrasli

Risbe, slike, fotografije, ročna dela in literarna dela morajo biti oddana v digitalni obliki. Avtor s tem, ko izpolni prijavnico in pošlje prispevek na natečaj, zagotavlja, da so le-te njegovo avtorsko delo. Organizator ne prevzema nobene odgovornosti glede kršenja avtorskih pravic.

Avtorji fotografij tudi nosijo odgovornost, da pri zajemu fotografij upoštevajo veljavne zakonske določbe v nacionalni zakonodaji.

Organizator v zvezi s tem ne prevzema nobene odgovornosti. Dela avtorjev, ki se ne bodo držali razpisnih pogojev, bodo izločena.

VARSTVO PODATKOV:

S sodelovanjem natečaju sodelujoči dovoljujejo: da organizator hrani in uporablja njihove podatke in prispevke v organizacijske namene, pripravo razstave in za izdelavo kataloga, kakor tudi za objavo rezultatov na spletu in promocijske aktivnosti.

TEMA:

Tema natečaja je KAJ MI POMENI SLOVENIJA?

Risbe, slike, fotografije ali ročna dela morajo vsebovati kak tipičen slovenski motiv, simbol ali značilnost (zastava, pokrajina, kulturni predmet ipd.).

Dobrodošla bo tudi kratka obrazložitev poslanega dela.

ŠTEVILO DEL:

Avtorji lahko pošljejo do dva (2) prispevka, če so fotografije morajo biti v največji možni resoluciji, ne manjše od minimalnih dimenzij 1920x1280.

Za poimenovanje datotek uporabljajte psevdonim in naslov dela.

PRIJAVA:

Avtorji pošljejo prispevke za natečaj med 1. in 31. majem 2021 in sicer po elektronski pošti na naslov: nagradni.natecaj.zs.2021@gmail.com. Slike, risbe, fotografije in ročna dela pošljite v obliki .png ali .jpeg, besedila pa v obliki .pdf. Prispevki bodo posredovani žiriji pod psevdonimom, da se zagotovi anonimnost avtorjev do izbora nagrajenih prispevkov.

Ob prijavi morajo vsi avtorji oddati naslednje podatke: ime in priimek avtorja, datum rojstva, naslov, kontaktni podatki (elektronski naslov in telefonska številka), psevdonim, seznam prijavljenih prispevkov in uporabljena tehnika.

Vsak udeleženec bo prejel spominsko diplomo. S pošiljanjem prispevkov avtor potrjuje, da se strinja z vsemi razpisnimi pogoji.

Tako organizator kot člani žirije lahko po potrebi prosijo za dodatne informacije ali dodatne fotografije kakšnega izdelka.

IZBOR IN NAGRADE:

Prejete prispevke bo ocenjevala žirija. Nagrajena bosta dva prispevka vsake kategorije, po izboru žirije.

• Prva nagrada: €100

• Druga nagrada: € 50

Rezultati bodo objavljeni tudi na spletni

strani in Facebook strani društva Zedinjena Slovenija in na spletni strani in Facebook strani tednika Svobodna Slovenija.

Nagrade se bodo izplačale v gotovini, po dogovoru z vsakim nagrajencem.

Skupni znesek nagrad tega natečaja je € 1200. V primeru, da za katero od določenih kategorij ne bi bilo prijavljenih prispevkov, bo organizator skupno z žirijo nagrade razdelil med udeležence iz drugih kategorij.

Pri ocenjevanju se bo upoštevalo tematsko ustreznost, izvirnost, sporočilnost, kakovost in estetsko vrednost. Odločitve žirije so dokončne.

RAZSTAVA - OBJAVA:

Prejeti prispevki bodo razstavljeni oz. objavljeni v posebni številki, ki jo pripravlja Svobodna Slovenija ob 30-letnici osamosvojitve Republike Slovenije.

Izbrana dela in njihovi avtorji bodo objavljeni tudi v naslednjih številkah Svobodne Slovenije.

Avtorji prispevkov organizatorjem dovolijo, da hranijo in uporabljajo njihove podatke in nagrajena dela v organizacijske namene, pripravo razstave in za izdelavo kataloga, kakor tudi za objavo rezultatov na spletu in promocijske aktivnosti.

KOLENDAR:

• Prijava in oddaja prispevkov:

01. 05. 2021 do 31. 05. 2021

• Izbor strokovne žirije:

01. 06. 2021 do 10. 06. 2021

• Obvestilo o rezultatih glasovanja:

15. 06. 2021

• Izplačilo nagrad:

V mesecu juliju 2021

ŽIRIJA:

• Alain Brian Bergant, veleposlanik Republike Slovenije v Buenos Airesu

• Jure Komar

• Mariana Poznič

• Tone Oblak

• Andrejka Dolinar

• Franci Sušnik

• Viktor Leber

• Dominik Oblak

• Cecilija Urbančič

KONTAKT:

Kontaktni podatki odgovornega organizatorja so:

Zedinjena Slovenija, R.L. Falcón 4158

Buenos Aires

E-mail: esloveniau@gmail.com

Za vprašanja in dvome smo vam na razpolago

na: nagradni.natecaj.zs.2021@gmail.com

ODTISI

PLAN B

Pred dnevi je prejšnji glavni urednik Svobodne Slovenije Tone Mizerit imel zanimivo predavanje po spletu, ki ga je organiziralo društvo Slovenski katoliški izobraženci iz Ljubljane. Naslov: Kako Latinska Amerika vidi svojega prvega papeža?

Predavanje je bilo izredno bogato, vendar je med pogovorom padla ugotovitev – čisto izven tematike predavanja, – ki me je iznenadila. Zato ker je nisem še nikoli ne slišal ne bral. Nanaša se na iskanje prostora, kamor bi se po drugi svetovni vojni naselili slovenski begunci.

Kar dobro je poznana skrb, ki so jo posvetili voditelji beguncev potrebi, da poskrbijo za vso množico rojakov, ki je Evropa ni mogla (marala?) sprejeti. Možnosti so bile, seveda, a ne za vse. Nekater države so izbirale, koga bodo sprejele. Predvsem take za delovno silo, mlade in čvrste; ali samske.

Kam pa z družinami, s starejšimi ali z manjšimi otroki? To je bila velika dilema in potreba.

V iskanju rešitve so se obračali na msgr. Janeza Hladnika v Buenos Airesu, naj kaj ukrene pri argentinskih oblasteh. In msgr. Hladnik ni držal križem rok. Zavzel se je in dosegel, da bi se lahko v Argentino izkrcalo deset tisoč in več Slovencev; vseh, ki »imajo pogoje, ki jih določa ustava«, kot je zapisal v svojo knjigo *Od Triglava do Andov*.

A pred tem je iskal še drugih izhodov v sili. V knjigi piše, da je stopil v stik z različnimi državnimi osebnostmi in veljaki v Čile, Peru in Ekvador, a brez uspeha.

In zdaj pride na vrsto Mizeritova bomba: če bi možnost prihoda slovenskih beguncev v Argentino padla v vodo, je bil plan B – Venezuela!

Marsikaj imam prebranega, pa nikjer še nisem zasledil niti namiga na kaj takega. A dejstvo je, da je Venezuela res sprejela lepo število slovenskih beguncev, ki so uspeli postaviti na noge tamkajšnjo izseljensko skupnost in gojiti slovenske vrednote, kulturo. Da vsa zgodba ni iz trte izvite, naj bi v arhivu društva Zedinjena Slovenija bilo nekaj zapisov, tudi Hladnikovih, o teh namerah.

Jasno je, da so se mi sprožile v možganih vse mogoče elukubracije, teorije, hipoteze o tem, kaj bi bilo, če bi bilo itd. Kar je seveda velik nesmisel, končno tudi traparija, saj ni mogoče izpeljati iz dogodkov, ki se niso zgodili v preteklosti, stanje v sedanosti, ki bi tudi bila drugačna.

In vendar: hvala Bogu za vse!

GB

PISMO BRALCA | *Še o nesreči na Tronadorju*

Potem ko sem prebral Arkovo poročilo – v Janovi rubriki - o tej nesreči, sem se spomnil kar mi je pred leti povedal o tem Jože Tomažević, verjetno ob kaki obletnici te »tragedije«. Pišem po spominu – in ne vem če je bilo o tem že kje kaj objavljenega, poleg Arkovega. Upam tudi, da bi kdo mogel še preveriti to verzijo, saj je po svoje pomembna.

Ko je Jože izvedel za to strašno novico, ki je resnično pretresla vso našo skupnost, buenosaireško in bariloško, se je nemudoma odločil, da gre tudi on reševati. Verjetno je bil že v zvezi s Frenkom. Sporočil je v službo, da bo odsoten, povedal mami kam gre, rukzak na ramo – in še tisti večer na vlak. Dva dni

vožnje do Bariloč, mnogi smo izkusili tisto odisejo. Iz Bariloč do Frenka pod Tronadorjem je spet pol dne vožnje.

Potem pa takoj na goro v navezi s Frenkom. In medlo se mi svetlika, a nisem siguren, da je bil še neki tretji z njima; dozdeva se mi, da je bil morda Jože Škulj. Ne spomnim se koliko dni so hodili po ledeniku, križem kražem čez

“

Ne spomnim se koliko dni so hodili po ledeniku, križem kražem čez razpoke, a vse zaman.

”

razpoke, a vse zaman. Naj opomnim, da je bil Jože navdušen gornik. S Tomažem Kraljem in Francijem Markežem so osvojili Bonete, ki ni nič nedolžna gora. Prav ta vzpon je opisal Tomaž v čudoviti črtici in je tudi objavljena (glej: »V kraljestvu kondorjev«) Za Frenka Jermána pa itak vemo, da je bil pionir bariloškega andinizma: z Dinkom sta prva osvojila Campanile Esloveno in ga tako tudi krstila.

Ko je postalo jasno, da fantov ne bodo našli – in da sta najverjetneje končala v globoki ledeniški razpoki, Jože pride na dan s svojo idejo.

Frenk, prinesel sem stekleničko žegnane vode, za primer kot ga doživljamo. Če sta fanta med mrtvimi, pokropimo ju kot za pogreb.

Pokropili so Črni ledenik – in se z molitvijo poslovili od neizmernih snežnih poljan Tro-

“

Pokropili so Črni ledenik – in se z molitvijo poslovili od neizmernih snežnih poljan Tronadorja, groba dveh slovenskih fantov: Boža in Tomaža. »Srce je žalostno...ranjeno...«

”

nadorja, groba dveh slovenskih fantov: Boža in Tomaža. »Srce je žalostno...ranjeno...«

Nekako tako mi je pravil Jože, po spominu podajam, morda bi kdo mogel potrditi mojo verzijo, morda ga. Lučka, kdo iz Bariloč. Jože Škulj?

Zdelo se mi je vredno omembe, ker ne vem če je bilo že kje zabeleženo.

Vinko Rode

OkrOgle OBLETNICE | Janez Brula (1921-1986)

Pred 100 leti, 28. marca 1921, se je v Beli Krajini rodil Janez Brula, domobranec, član načelstva Slovenske ljudske stranke, vneti sodelavec in graditelj slovenske skupnosti v Argentini in prvi predsednik Slomškovega doma v Ramos Mejiji - Buenos Airesu.

Življenjepis Janeza Brule

Janez se je rodil 28. marca 1921 v Talčjem Vrhu pri Črnomlju (Bela Krajina). Tam je obiskoval šolo, že v mladosti sodeloval pri Orlu, pozneje pa že kot voditelj pri Fantovskih odsekih. Bil je tudi član mladinske veje Slovenske ljudske stranke, Kmečke zveze fantov in Fantovske zveze.

Ko je imel komaj 20 let so ga Italijani po nedolžnem obtožili kraje orožja in ga zaprli. Uspel je uiti iz zapora in se zatekel v hribe k "četnikom", ki pa so v resnici bili partizani. Med njimi je bil štiri mesece in spoznal njihovo marksistično ideologijo. Ker je tej ideologiji nasprotoval, so ga hoteli večkrat likvidirati, a se je vedno rešil.

Stopil je k domobrancem v bataljon v Velikih Laščah, kjer se je boril do umika na Koroško leta 1945. Z ostalimi domobranci je bil maja 1945 vrnjen v Slovenijo, a si je blizu Velenja z begom ponovno rešil življenje. Devet mesecev se je skrival v domači Beli Krajini, nato uspel pobegniti v Italijo v begunsko taborišče Servigliano. Tam je spoznal svojo bodočo družico Vladi Vitrih, s katero se je leta 1948, kmalu po prihodu v Argentino, poročil in ustvaril svoj dom najprej v Berazategui, leta 1953 pa v Ramos Mejiji.

Rad je poprijel pri javnem delu. Na povabilo Anice Šemrov je pristopil k šolskem odboru, na povabilo župnika Janeza Kalana pa še k farnemu odboru slovenske skupnosti. Dolga leta je bil član načelstva Slovenske ljudske stranke.

Odločno je podprl idejo o slovenskem domu in skupno s sodelavci dosegel nakup parcele s staro hišo na ulici Castelli. Na ustanovnem občnem zboru Slomškovega doma je prevzel mesto predsednika. Do smrti je odlično vplival, prepričeval in garal kot motor ramoške skupnosti. Dosegel je, da je Slomškov dom postal živahno središče z raznolikim življenjem.

Umril je nepričakovano, 25. avgusta 1986.

Pričevanje Janeza Brule

Leta 1986 je v reviji Duhovno življenje izšel zanimiv članek s pričevanjem Janeza Brule o dogodkih v Sloveniji med II. svetovno vojno, ki jih delno prepisem. Celotni članek je bil objavljen tudi v tedniku Ameriška domovina, lahko ga preberete na tej povezavi:

Pričevanje Janeza Brule

→ Vaš prvi stik s partizani? Kako ste zašli mednje?

Leta 1941 so me zaprli Italijani in po nedolžnem obsodili zaradi treh pušk, ki so bile izginile iz Prosvetnega doma v Črnomlju. Enega od ključev tega doma sem hranil jaz. Po nekaj tednih mučne negotovosti v črnomeljskih sodnijskih zaporih sem ušel Italijanom in se zatekel v Mitlarske hribe k »četnikom«. V resnici pa so bili partizani. Od avgusta do konca novembra 1941 sem živel med njimi.

→ Opišite nam jih! Kdo so bili to? Kaj so hoteli?

Vseh je bilo 21. Približno polovica je bilo komunistov, pol pa njihovih somišljenikov. Nekatere sem poznal še od prej. Bili so med njimi falirani študentje pa tudi nekaj kmečkih fantov, dva hlapca in nekaj meščanov. Bili so to »borci za narodovo svobodo«, besede »partizan« tedaj še nisem slišal, pač pa so že pozdravljali s stisnjeno pestjo in s »Smrt fašizmu, svoboda narodu«.

Po nekaj tednih mučne negotovosti v črnomeljskih sodnijskih zaporih sem ušel Italijanom in se zatekel v Mitlarske hribe k »četnikom«. V resnici pa so bili partizani. Od avgusta do konca novembra 1941 sem živel med njimi.

Med nas so hodili razlagat marksistično ideologijo razni govorniki. Veliko je bilo besed o enakosti vseh ljudi, o šesturnem delavniku pa o rajju na zemlji, ki ga bo komunizem prinesel zatiranim in revnim, in o tem, da bo zgodovina z zlatimi črkami zapisala imena prvih borcev za svobodo naroda. Čakala nas bi zato tudi visoka in obetajoča mesta v bližnji, lepši politični ureditvi, za katere zmago je treba napeti vse sile. Že takrat so govorili o narodnih izdajalcih, katere je treba pobiti.

→ Že leta 1941 so vas hoteli »likvidirati«. Zakaj?

Kdor me pozna, ve, da navadno mislim s svojo glavo in da povem svoje mnenje tudi takrat, kadar bi mnogi molčali — zaradi ljubelega miru ali pa zaradi strahu pred posledicami. Ves čas bivanja med partizani sem bil edini, ki sem jim ugovarjal. Ko sem nekoč slišal govoriti o likvidaciji nekega »izdajalca«, katerega sem osebno dobro poznal, sem ga pred vsemi odločno branil, da ni izdajalec. Težave sem imel tudi, ko sem ugovarjal nekemu »filozofu«, kot so ga partizani imenovali, ki nam je prišel razlagat o nastanku sveta in prepričeval, da ni Boga. Mož se je za svoje dokazo-

vanje poslužil tudi tiste teorije, ki pravi, da tisto, česar ne vidimo, ne obstaja. Torej, ni Boga! Kdo ga je pa videl? Ker se mi je zdela ta razlaga preveč otročja, sem zastavil »filozofu« nekaj vprašanj, s katerimi ga pa nisem spravil samo v zadrego, ampak tudi ob živce. Ko mi ni mogel dati odgovora in ko se je zavedel, da sem ga osmešil, je podivjal, skočil k meni in mi bodalo nastavil na vrat. V trenutku sem mu ga iztrgal iz rok in ga vrgel na tla. Jasno, moje že do tedaj napeto razmerje do uradne linije v odredu je po tej epizodi terjalo od vodstva energičen ukrep. Sklenilo je, da me potihem, brez hrupa pošlje na »drug svet«. In res, trikrat so to poskusili. Določili so likvidatorja, kraj, poiskali okoliščine, a vedno sem se jim kako izmuznil. Zmeraj me je kdo pravočasno obvestil.

→ To se je zgodilo jeseni I. 1941. Torej so se komunisti že od začetka pokazali takšni, kakršni so: brezbožni in diktatorski?

Res, prav takšni. Šli so, brez ozira na levo in desno, za svojim ciljem: dosego oblasti. Medtem ko so govorili in pisali o narodnoosvobodilni borbi proti okupatorju, so pobijali Slovence, ki so jim bili »na poti«, neoborožene civiliste, duhovnike, celo ženske in otroke.

→ Kako je vaša družina preživela leta tuje okupacije in revolucije?

V naši družini nas je odraslo sedem otrok: štiri sestre in trije bratje. Brata Jožeta so Italijani odpeljali v internacijo, kjer je ostal do italijanske kapitulacije. Ko se je vračal domov, so ga zajeli Nemci in ga odpeljali v Dachau. Brat Tone je bil kot domobranec v nekem boju težko ranjen, ujet, nato pa ubit. Najmlajšo devetnajstletno sestro Pepco so leta 1943 odvedli v gozd partizani in jo po hudem mučenju umorili.

→ Tudi za vas je bilo vse pripravljeno v Teharjah...

V nevarnosti za življenje sem bil najprej pred Italijani, potem dvakrat, ko sem padel med partizane, nato spet kot domobranec udarnega bataljona skozi leto in pol na neprestanih hajkah... Sigurna in huda smrt me je čakala po angleški izročitvi v Teharjah, pa sem se rešil, ker sem še pravočasno skočil iz kolone v grmovje. Bežal sem proti Dolenjski. Na poti skozi gozdove sem se dvakrat znašel pred oboroženimi partizani, pa tudi ušel smrti. Nevarna je bila tudi kasneje pot iz Titovine v Italijo. Tu so me Angleži hoteli še enkrat proti moji volji vrniti. Pa sem spet imel srečo.

Kdor me pozna, ve, da navadno mislim s svojo glavo in da povem svoje mnenje tudi takrat, kadar bi mnogi molčali — zaradi ljubelega miru ali pa zaradi strahu pred posledicami.

→ Poznam veliko dogodkov iz vašega življenja legionarja in domobrancia, ki jih, žal, tu ni mogoče vseh objaviti. Kako doživete bi pa le zapisal. Kako je bilo z ognjem, zakurjenim z zadnjo vžigalico?

Zgodilo se je devet dni po mojem pobegu partizanom na poti proti Velenju. Ko sem na poti s Štajerskega na Dolenjsko že prišel čez Savo. Bolje rečeno: prišla čez Savo, ker sva bila dva. Lani v Berazateguiju umrli Jože Hočevar in jaz. Že dopoldne je bilo pusto, oblačno vreme. Popoldne se je pa ulilo in močno nepretrgoma deževalo, da sva bila premočena do kože in naju ni bila niti ene nitke suhe. Bila sva v gozdu, ko mi Jože pravi: »Če bi imel vžigalice, bi zakuril ogenj, da se posušiva.« Dež je začel polagoma ponehavati, ko mi spet reče: »Jaz pa imam eno vžigalico, samo mokra je...« Brez besed sem začel nabirati dračje in ga pripravljati, da ga zakurim. Prosil sem ga za tisto edino vžigalico, ki mi jo da, rekoč: »Moral bi se zgoditi čudež, da boš lahko

zakuril z moko vžigalico mokra drva.« Brez besed sem pokleknil, podrsal ob razmočeno škatljico in »čudež« se je zgodil. Vžigalica se je prižgala. Podtaknil sem jo pod moko dračje, da je tudi to začelo goreti kot da je prepojeno s smolo in ne z vodo. In gorelo je brez dima. Tudi Jože je brez besed zdrknil na kolena in oba sva se z gorečo molitvijo zahvalila Bogu in Materi božji za ta ogenj, ob katerem sva se lahko popolnoma posušila.

O Janezu Bruli so pisali:

"Koliko ljubezni in znoja je v Slomškov dom vliil Janez, ve samo Bog. Mi smo dolžni priznati, da smo njegovo pomoč čutili vseh 25 let Slomškovega doma, za katerega je Janez delal dobesedno do zadnjega diha. Janez Brula, prvi predsednik Slomškovega doma: vemo, da si najbolj srečen, ko vidiš, da tvoji otroci, vnuki in mi vsi tvoji bratje in sestre tvoje delo nadaljujemo. To bodi naša zahvala."

Jernej Tomazin, bivši predsednik Slomškovega doma

"Velik del svojega osebnega dela, svoje skrbi, predvsem pa svoje neusahljive ljubezni je Janez daroval Slomškovega domu. Dom mu je bil vse: skrb, ljubezen, ponos!"

Janez je bil idealist, mož beseda, neustrašen borec za življenje naroda, zaveden, nepremagljiv, predvsem pa človek dobrega srca in do konca poštenjak. Ne v besedah, v dejanjih si je izklesal spomenik!

Janez se je zavedal, da vsa naša zdomska narodna in kulturna rast temelji na ohranitvi Slomškove in Balantičeve besede. To je Janez z neomajno prepričanostjo in ljubeznijo zvestega Belokranjca posredoval mlademu rodu."

Dr. Jože Krivec, pisatelj in sodelavec Slomškovega doma

"Janez je bil trden Slovenec in globok kristjan. Bil je goreč nosilec narodne prosvete že v domovini in nato med nami v begunstvu. Bil je borec proti komunizmu iz dobe vaških straž, soborec iz vrst domobrancev in sodelavec v načelstvu stranke, ki širi v našem narodu krščanska in demokratska načela."

Bil je eden prvih, ki so segli med našim narodom v boj proti okupatorju in proti nasilju komunistične revolucije. Kot živa priča teh strašnih, a tudi velikih dni, se je zavedal svoje dolžnosti in pričal - do konca."

Dr. Marko Kremžar, načelnik Slovenske ljudske stranke

Viri:
Svobodna Slovenija
Ameriška domovina
Duhovno življenje

Pripravil: Jože Jan

ZAMEJSKI IN IZSELJENSKI MEDIJI DANES

Ob 55. dnevu sredstev družbenega obveščanja

Vsako 7. velikonočno nedeljo Cerkev po celem svetu praznuje nedeljo družbenega obveščanja. V Sloveniji so ta dan obeležili s posebno pozornostjo do slovenskih medijev, ki izhajajo v zamejstvu in zdomstvu, med njimi je bil omenjen tudi naš časopis.

Kakšno je poslanstvo medija v današnjem času in koliko sledi tistemu, kar je bilo načrtano na začetku? Kako krmarite med tiskano besedo in današnjim vse večjim 'branjem' na spletu in družbenih omrežjih? Ob nedelji sredstev družbenega obveščanja smo se povezali z Nedeljo, Svobodno Slovenijo, Mislimi in Mladiko.

Omenjeni mediji letos praznujejo obletnice: Nedelja letos praznuje 95 let; prva šte-

vilka Svobodne Slovenije je izšla pred 80-imi leti; Misli obeležujejo 70-letnico, Mladika pa 65-letnico.

LJUBEZEN DO SLOVENSTVA, SPOŠTOVANJE SVOBODE, DEMOKRATIČNO PREPRIČANJE IN KRŠČANSKI POGLED

Letos mineva 80 let od izida prve številke Svobodne Slovenije, tednika naših rojakov iz Argentine. Prva številka je izšla leta 1941 v Sloveniji. Po prihodu slovenskih povojnih beguncev v Argentino pa je znova zaživela in tako so pred leti obeležili 70. obletnico začetka izhajanja v novi deželi. Dolgo časa je bil poudarjen politični značaj, ker je bila Svobodna Slovenija glas tistih, ki so v domo-

vini ostali brez glasu. Z leti se je vse to spremenilo. Prelomna točka je bila osamosvojitve Slovenije. »Svobodna Slovenija je dolga leta izhajala samo na papirju, leta 2016 pa so odprli spletno stran in zdaj se je posebej pokazalo, kako so zdaj lahko blizu bralcem, ki so razpršeni po vsem svetu, » je povedala ena od urednic tednika Mariana Poznič. Pandemija je močno okrnila življenje slovenske skupnosti v Argentini in tako tudi časopisa. Druženja so prepovedana že od marca lanskega leta, nekaj zadnjih mesecev se lahko zbirajo pri mašah in še to je na meji dovoljenega. Ne vedo, kdaj se bodo lahko vrnili v prejšnje življenje. Lani niso mogli pripraviti številke vsak teden. Izhajanje je tudi letos neredno, a želijo še naprej obveščati ljudi med seboj in tudi ostalo slovensko skupnost po vsem svetu.

Vir: Radio Ognjišče

Pozdrav škofa Petra Štumpfa, predsednika koordinacije za medije Slovenske škofovske konference:

Spoštovani časnikarski kolegi in kolegice.

Papež Frančišek nas za letošnji svetovni dan sredstev družbenega obveščanja v svojem sporočilu vabi: 'Pridi in pogledj'.

Vstati iz fotelja, iti stran od računalnika, pogledati človeku v oči, se prepričati o resnici in potem pošteno poročati – velikokrat je to garanje, ki meji že na herojstvo. Medijski potrošniki to mimogrede prezremo. Kot se v jutru prebujamo v nov dan, tako se nam zdi samoumevno, da dobimo vsakodnevne sveže novice na pladnju naših izbir. Samoumevnost je naša kulturna šibkost; hvaležnost pa smisel, ki daje nov zagon. V imenu slovenskih škofov se vam zahvaljujem, da v sporočilih lahko srečamo tudi vas. Hvala za zaupanje in ta dar.

Lep in blagodejen praznik vam voščim.

msgr. Peter Štumpf

CRÓNICAS DE ESLOVENIA

Para que me conozcan mejor

Quizás dejé pasar demasiado tiempo para presentarme, así que aprovecho este número para hablarles un poco de mí, y de mi experiencia al mudarme a Eslovenia. Nací y viví 27 años en Buenos Aires, en la casa de mis padres. Si bien mis cuatro abuelos son eslovenos, un dato importante es que cuando nos mudamos a Bahía Blanca dejé de asistir al colegio esloveno, y en mi casa tampoco se hablaba mucho en ese idioma. A mis 15 años volvimos a Buenos Aires y empecé a asistir al grupo juvenil en el club Esloveno de Carapachay, y con el paso de los años realicé cada vez más actividades allí: jugué vóley, asistí a las misas y actos, formé parte del grupo folklórico Maribor y del grupo de teatro Carapachayski Oder, en el cuál disfruté a pleno ensayos y presentaciones, olvidándome un poco que tenía que aprender el texto de memoria debido a mi falta de esloveno. Todo eso me ayudó a acercarme más y más a la cultura eslovena, a que el idioma y la música entraran en mi cabeza, y mi paladar saboreara las comidas típicas. También tuve la suerte de poder visitar Eslovenia 3 veces, y notar que había algo que me atraía como un imán a este país. Asistía a las clases de idioma esloveno dictadas en la UBA, y cuando se presentó la oportunidad de aplicar para una beca para el curso de otoño dictado en Ljubljana, decidí apostar por esa opción y comprar los pasajes. Me fue otorgada la beca y esa fue la "patadita" final: en septiembre de 2015 dejé mi familia, mi trabajo, mi país y salí de mi zona de super confort. En un principio, la idea era probar por un año ... pero como ya se dieron cuenta, el lapso de tiempo se extendió :)

Nunca voy a olvidar el primer día, o a decir verdad, la primera noche que viví en Ljubljana. Había alquilado un departamento desde Buenos Aires, a través de un portal similar a MercadoLibre. La dueña del departamento sabía que llegaba en micro desde Alemania, y habíamos quedado en que me esperaba en el departamento. Por problemas de tránsito, mi micro se iba retrasando más y más – yo nerviosa, estaba constantemente en contacto con ella y mis familiares, rogando que no se me acabe la batería del celular. Llegué a Ljubljana más de 2 horas tarde, y apenas me bajé del micro, me estaba esperando un grupo de gente: familiares lejanos con cara de cansados (por la espera bajo la lluvia) y las manos llenas de bolsos con comida, un

par de amigos a los que había visto una sola vez en la vida, y la dueña del departamento – que no había visto ni una foto mía - vino para llevarme ella misma en auto a mi nuevo hogar, preocupada porque pensaba que iba a estar sola. No miento al decir que se me llenaron los ojos de lágrimas de la emoción. Nunca imaginé que gente a la que yo creía fría y distante, podía demostrarme tanta simpatía y cariño desde el minuto cero.

Como ya mencioné en el número anterior, recibí (y sigo recibiendo) mucha ayuda de una amiga que vive acá (Magy Žnidar, gracias, gracias y más gracias) – por lo que el tema de inscripción al sistema médico, impositivo y universitario se hizo muy ameno. Su filosofía es "A mí me ayudaron, ahora te ayudo yo a vos, ya te va a llegar el turno de ayudar a otros", tratamos de ayudarnos en lo que podemos, entre todos. Gracias a ella conocí más eslovenos, y así me fui internando en los usos y costumbres, teniendo mis primeros "choques" culturales. Aquí algunos ejemplos divertidos: entrar a una casa y sacarse los zapatos para ponerse pantuflas; saludar verbalmente o dando la mano (y en caso de ser un beso en el cachete, son 2 o 3 – porque lo asocian con los italianos o los franceses); ser invitado a tomar un café y terminar comiendo más que en un almuerzo; que las visitas no se estiren más de 2 horas; que te lleven en auto a tu casa pero no se queden hasta que entres; que siempre te ofrezcan alguna bebida alcohólica (aunque esto puede depender de la región de Eslovenia en la que te encuentres); si la relación no es muy cercana, que los encuentros se hagan en un café, no en la casa de alguien; que se cene temprano y poco; que los horarios de trabajo empiecen temprano para poder aprovechar la tarde para hacer algún deporte o ir a trabajar a la huerta ... y así muchas cosas más, que sigo descubriendo aún después de casi 6 años acá.

En general, la reacción de los eslovenos al conocerme era una mezcla de amabilidad y curiosidad. Les interesan mucho las razones por las cuáles decidimos mudarnos, cuál es nuestra opinión de Eslovenia, más puntualmente, cómo nos sentimos acá, y por qué decidimos quedarnos. Al escucharnos comparar ambos países, y ser críticos con uno y otro, parecen redescubrir las cualidades de su propio país, a la vez que disfrutan escuchar muchas cosas lindas en boca de gente de afuera.

Obviamente, con el tiempo llegaron momentos difíciles, en los cuáles el clima gris y

lluvioso, las pocas horas de claridad y el frío, hicieron que extrañe mucho a mi familia y amigos. Mi familia eslovena y la de mi novio siempre hicieron lo posible para hacerme sentir cómoda y querida, pero empecé a notar que había cosas, detalles, que extrañaba terriblemente. El contacto físico de saludar o abrazar a un ser querido, los fuegos artificiales la noche de Año Nuevo, la cena de Navidad hasta tarde, el barullo en el centro, las conversaciones de dos choferes de colectivo por la ventana, la gesticulación o el hablar en voz muy alta en la calle, ¡las calles en cuadrícula!, esa sensación de sentir que todo me es conocido y nada me sorprende. Pero hay 3 cosas que me ayudaron (y siguen ayudando) a sobrepasar esos momentos complicados. En primer lugar, obviamente, internet. La comunicación con los seres queridos puede ser más frecuente estando acá que en la misma ciudad. En segundo lugar, encontrarme con gente que hable mi mismo idioma. Charlar con alguien en español automáticamente me acerca más a mis raíces, me hace sentir en casa, comprendida y acompañada. Porque si bien un esloveno puede comprender mis necesidades y sentimientos de forma lógica, no puede asimilarlos si nunca vivió una situación similar, y tuve que acostumbrarnos a que eso también está bien. Y en tercer lugar seguir viendo esta ciudad o este país como turista, sin dejar de sentir que pertenezco aquí. Es decir, mantener mi niña interior despierta. Cada vez que paso por el centro de Ljubljana, miro el castillo y me digo "¡Guau, vivo en un lugar que tiene un castillo!". O pensar cosas como "Puedo ir el sábado a la mañana a tomar un café a Piran y ver el mar", "Hoy puedo irme temprano del trabajo e ir un par de horas a esquiar", "Que lindo es volver caminando a casa una noche de verano y no tener miedo a que me pase algo", "¡Salgo de casa y en 10 minutos estoy en el medio del bosque!".

En mi caso, la época de crisis es durante el invierno. Las fiestas y el frío son una mala combinación. Pero apenas asoma la primavera con sus tulipanes, apenas los bosques se tiñen de un verde fluorescente y los días comienzan a ser más largos, reafirmo la decisión que tomé hace 5 años de quedarme. La vida en cualquier parte del mundo va a ser difícil de a momentos, y uno tiene que elegir a qué le da prioridad. Y yo elegí el invierno largo y frío en el exterior, pero con calor familiar en el interior; la gente amable y dispuesta siempre a ayudar, pero con una

forma diferente de demostrar su cariño; las calles de la ciudad y la vida nocturna más tranquila, pero los bosques y vida al aire libre llenos de movimiento; el verano corto, pero lleno de salidas, bebidas a orillas de la Ljubljana, y "asaditos" en la terraza.

Obviamente el COVID se ocupó de poner patas para arriba todas estas cosas, pero poco a poco vamos volviendo a la normalidad. El plan de vacunación está avanzando rápidamente: ya están siendo vacunadas personas de menos de 50 años que se hayan anotado en la lista de espera. Esperemos que el ritmo siga siendo rápido, para que podamos disfrutar de eventos típicos del verano.

COVID o no, el durante los meses cálidos se hacen muchos eventos al aire libre. Un ejemplo es la "Odrpta Kuhinja" ("Cocina al aire libre"): en la plaza al lado de la Catedral de Ljubljana, muchos restaurantes o bares de la ciudad abren su puesto de comida "rápida", y uno se encuentra allí con amigos para probar diferentes comidas de diferentes locales, todo en un mismo lugar. Está planeada su apertura el próximo viernes 21 de mayo, crucemos los dedos para que suceda.

En lo relacionado con la música y el baile, un evento muy importante es el Festival Ljubljana, en el cual disfrutamos de grandes exponentes de la música, la ópera y el ballet, que tiene fecha en el mes de julio. Este año vuelve a visitarnos la pianista argentina Martha Argerich. Además, el Castillo de Ljubljana y el área dentro de sus muros es espacio ideal para eventos o conciertos, estos días contamos con el Festival Gobidobi, de música etno y de autor.

En verano, la ciudad bulle gracias a eventos, conciertos, helados al aire libre y caminatas por el parque Tivoli. Tuvimos suficiente "descanso" el año pasado, espero que el COVID relaje un poco y me deje recargar un poco las energías.

Vuelvo a pedir su ayuda y preguntarles sobre qué temas les gustaría que escriba. Con la historia de Julia y la mía propia, dí un giro más personal, orientado hacia las experiencias vividas de gente que decidió mudarse a Eslovenia. ¿Les gustaría que continúe en esta dirección? Háganme saber su opinión, me gustaría mucho saber qué quieren leer. Y así concluyo, y me voy a tomar un café afuera, bajo techo, porque hoy llueve. Y sí, para poder mantener nuestros bosques verdes fluorescentes necesitamos lluvia :)

Nadia Jan | Ljubljana

KOLEDAR

6. junija Spominska proslava
13. junija Procesija sv. Rešnjega telesa
20. junija Očetovski dan; Nabirka za Zvezo mater in žena
27. junija Proslava Dan Državnosti
17. julija Večer na Pristavi
15. avgusta Romanje v Lourdes Obletnica Društva Slovencev v Mendoza

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

PLES

29. aprila se praznuje “Svetovni dan plesa”. Pravijo, da človek še ni znal govoriti (še manj pisati), pa je že plesal. Najstarejši slikovni zapisi o plesu segajo več kot 15.000 let nazaj! Najprej je bil ples vezan z religijo, danes pa je ples izraz veselja in zabave.

Iz te skromne rubrike na ta dan želimo pozdraviti in čestitati vsem folklornim skupinam naše slovenske skupnosti, ki nas skozi leta s plesi razveseljujejo, obenem pa ohranjajo in širijo našo slovensko kulturo in tradicijo.

Za darilo pa vam pošiljam nekaj pregovorov in citatov o plesu:

- Če lahko hodiš, lahko plešeš, če lahko govoriš, lahko poješ. (sudanski pregovor)
- Plesalci so božji športniki. (Albert Einstein, nemški fizik in matematik)
- S plesom se začne, s svatbo se konča. (nemški pregovor)
- Kadar plešeš, lahko uživaš v tem razkošju, da si to, kar si. (Paulo Coelho, brazilski pisatelj)
- Če bi vsi plesali, kdo bi potem gledal? (kamerunski pregovor)
- Glasba in ples sta dve umetnosti, ki sta tesno povezani. (Jean-Baptiste Poquelin - Molière, francoski dramatik in pisatelj)
- Ženska ni nikoli stara, ko gre za ples, ki

ga pozna. (afriški pregovor)

- Ples zmore odkriti vse skrivnosti, ki so skrite v glasbi. Obenem ima še eno odliko: da je lasten človeku in otipljiv. Ples je torej poezija z rokami in nogami. (Charles Baudelaire, francoski pesnik, esejist, kritik in prevajalec)

- Enaki pari najbolje plešejo. (švedski pregovor)

- Stara mačka se ne bo nikoli naučila plesati. (maroški pregovor)

- Razmisliti bi morali o izgubljenih dneh, ko nismo plesali vsaj enkrat. (Friedrich Nietzsche, nemški filozof, filolog, pesnik in skladatelj)

- Če niste lepi, se naučite plesati. (zambijski pregovor)

Pripravil Jože Jan

POROČILO

o prejeti podpori za pomoč dušnim pastirjem v letu 2021

Med januarjem in aprilom so posamezniki in skupine po okrajih zbrali sledeče vsote:

JANUAR:	\$ 29.720,00
FEBRUAR:	\$ 21.468,00
MAREC:	\$ 36.970,00
APRIL:	\$ 37.510,00

S tem vsotam so bili v omenjenih mesecih kriti sledeči stroški:

Davki in storitve na Bolaños:	\$ 37.022,00
Zavarovanje in pokojnina:	\$ 89.600,00
Kuhinja, delo, hrana in pijača:	\$ 27.448,00

Podoben obračun bomo objavili v začetku julija. S hvaležnostjo in molitvijo Vas pozdravljamo

Vaši dušni pastirji

Podporo lahko izročite v slovenskih domovih, ali pa nakažete preko banke na ime:
Francisco Cukjati
CBU 0140015103401551064276

PROŠNJA ZA BRALCE

Če imate slike ali kak drug material iz manifestacije na Plaza San Martin leta 1991, prosim pošljite na e-naslov: svobodna.ba@gmail.com

Hvala za sodelovanje!

Društvo VTIS vabi vse slovenske inovatorje, da se prijavite na

razpis za izbor za NAJ SLOVENSKO INOVACIJO LETA

Razpis poteka v okviru vsakoletnega Dneva inovativnosti v organizaciji Gospodarske zbornice Slovenije. Pošljite izpolnjeno in oblikovano prijavo inovacije na ales.ugovsek@gzs.si najkasneje do 31. 5. 2021.

Več informacij in prijavi obrazec pa lahko najdete v sledeči povezavi:

[Prijavi svojo inovacijo](#)

Svobodno Slovenijo podpirajo

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

oblak®